

CONFERÈNCIA
"UNA NOVA
GENERACIÓ PER A
CATALUNYA"

A CÀRREC D'ARTUR MAS

LA PEDRERA, 8 de setembre de 2003

(TRADUCCIÓ LITERAL DE LA CONFERÈNCIA)

Bona nit a tothom. Molt agraït per la vostra presència. Tothom entén que és un luxe ser presentat per un president de la Generalitat, però, si a més a més, aquest president es diu Jordi Pujol, el luxe és doble. Suposo que això no és cap novetat, però jo ho expresso així perquè és el que sento. I com que és el que sento, ho enllaço una mica amb el que jo us volia dir inicialment.

Aquesta és una conferència que quan la vàrem programar fa moltes setmanes enrera, jo mateix vaig tenir un interès especial que fos una conferència una mica diferent, no diria atípica, però sí una mica diferent. Per què? Perquè ara el que tocaria, a dos mesos de les eleccions, és parlar sobretot de programes, de continguts programàtics. O tocaria, fins i tot, donar-li en aquesta intervenció un cert to de combat electoral. Tocaria això. Tothom segurament esperaria que la inèrcia o que el contingut d'aquesta conferència anés per aquí. I jo avui ho vull fer voluntàriament d'una manera clarament diferent. I, a més a més, no només sentia la necessitat de fer-ho d'aquesta manera, sinó de fer-ho davant d'algunes persones que ens acompanyeu, que alguns sou fundadors de Convergència Democràtica de Catalunya i d'altres persones que representeu un partit encara més antic com és Unió Democràtica de Catalunya, que junts, plegats, hem fet un molt bon camí durant aquests últims anys i que jo espero que el podrem fer encara millor durant els propers.

Per tant, jo sentia la necessitat de fer-ho d'aquesta manera, que ara us he explicat, i de fer-ho davant d'aquesta gent.

És una conferència que en algun moment vaig tenir la temptació, probablement hauria estat obligada, d'escriure-la tota, però vaig preferir de no fer-ho. Això no vol dir que no sigui una conferència pensada. Aquesta és una conferència pensada i, sobretot, sentida. Però no serà una conferència estrictament escrita des del començament fins al final. Per què? Perquè vol ser sobretot això que us deia. Aquesta intervenció meva d'avui és l'expressió d'un compromís i d'un

sentiment, de les dues coses alhora. I per això l'hem titulada també d'aquesta manera: Una nova generació per a Catalunya. Tothom sap el que vol dir; tothom ho entén perfectament i, per tant, no cal estendre's. Però el que sí vull fer, en canvi, és fer notar que si avui jo mateix, però al costat meu tanta i tanta altra gent, podem parlar en nom d'una nova generació de nacionalistes catalans, de gent catalanista, si això ho podem fer és gràcies sobretot a dues coses: primer, és gràcies a molta gent que esteu aquí i que representeu allò que en podríem dir tota aquella nissaga de gent, tot aquell grup de gent, que en un moment determinat van posar en joc, a contribució, els seus ideals i el seu esforç i la seva feina, i la seva il·lusió i el seu compromís per a Catalunya. I això, avui, és possible que podem entrar en aquest relleu generacional gràcies a que molta gent, d'aquesta que estic esmentant, ha actuat en aquest procés de renovació d'una forma molt generosa. Si no hagués estat així, aquest procés de renovació a Convergència i Unió no hauria sortit com està sortint. No ens enganyem. Gràcies a aquesta actitud generosa de molta gent.

I això em fa pensar que d'una manera o altra, tota aquesta gent que heu actuat així d'aquesta manera generosa, d'aquesta manera, en podríem dir, altruista, sou gent que ho heu fet sobretot per una cosa: sou gent que ho heu fet perquè principalment, primordialment, prioritàriament, sou gent que estimeu el país, i que estimeu el projecte que Convergència i Unió ha defensat durant molts anys. Hi altres formacions, això es veu gairebé cada dia, on segurament el que passa per davant són els interessos. I quan passen per davant els interessos abans que els sentiments, abans que l'estima, per aquell projecte que estàs defensant, quan això succeeix, aleshores aquest tipus de processos que nosaltres estem fent no pot sortir bé. Nosaltres ho estem fent d'una altra manera, una mica amb el nostre estil, amb el nostre segell. I jo això, lògicament, en aquest preàmbul us ho volia agrair. També és gràcies a una altra cosa: aquest procés està sent factible perquè al costat de tota aquesta gent que va començar, que va encetar la seva tasca fa bastants anys enrere, hi ha tota una altra fornada de gent catalanista, de nacionalistes, que d'una manera o altra han decidit que una part, algunes vegades important de les seves vides,

serà una part que estarà dedicada al servei de Catalunya. Les dues coses ho fan possible: l'actitud generosa de molta gent, i després tota aquesta gent nova, entre cometes, perquè d'aquesta gent nova n'hi ha alguna que fa molts anys que s'hi dedica, però no en primera línia, que d'una manera o altra han pres aquesta decisió, que és una decisió important en la vida d'una persona perquè això comporta tota mena d'enrenous i comporta moltes vegades renúncies que segurament no formen part de la percepció diària o habitual de la gent. Però és així. Els que hi som, sabem que és així. I el fet que hi hagi tota aquesta gent, que d'una manera o altra acompanya tot aquest procés, lògicament també és un estímul que a mi mateix em dóna molta confiança.

He d'afegir a tot això que aquesta nova generació, que de fet vol ser protagonista dels propers anys del nostre país, no va ser la protagonista destacada de la transició democràtica. No ho va ser. Uns hi van col·laborar més, uns altres menys, però no va ser la generació que va pilotar la transició democràtica. Tampoc va ser la generació que va ser protagonista destacada de la recuperació de les nostres llibertats col·lectives o, per exemple, de les institucions d'autogovern de Catalunya. I tampoc ha estat la principal protagonista, aquesta generació en nom de la qual us parlo, d'allò que en podríem dir l'etapa de reconstrucció del nostre país: dels anys 80 i dels 90. Això ho ha fet altra gent, i, com ara explicaré, almenys a criteri meu, ho ha fet molt bé. Ara bé, encara que no haguem estat protagonistes de tot això, de tots aquests processos, que són processos vitals per al nostre país, encara que això hagi estat així, nosaltres en bona part sí que som protagonistes del present però, sobretot, volem ser protagonistes destacats del futur de Catalunya. Això sí, aquesta convicció, aquest compromís, aquest sentiment, com us deia, el tenim molt clar.

Sabem que rebem un llegat molt preuat. Ho sabem, en som plenament conscients. Un llegat que, per dir-ho ras i curts, segur que s'ha hagut de construir, de forjar, de modelar, a base de moltes tensions, de moltes dificultats, de moltes renúncies, si voleu, de tota mena d'obstacles que han

anat sorgint, de circumstàncies molt difícils. També en som conscients d'això. I, precisament perquè en som conscients nosaltres, aquesta nova generació de gent nacionalista, hem d'assumir clarament un compromís de cara al futur i és que aquest llegat que rebem no el malmetrem. I no només no el malmetrem sinó que nosaltres, tant com puguem, l'engrandirem, el farem més important i si podem també més sòlid.

Algunes vegades li he sentit dir, ell ho ha dit públicament, al propi president Pujol, que nosaltres a Catalunya avui tenim –i avui ho ha repetit– un bon model. Tenim això. Aquest bon model no és fruit de la casualitat ni de l'atzar, ni d'un cop de sort, és fruit de tota una feina que s'ha fet orientada en la bona direcció. Si s'haguessin orientat les coses en altres direccions avui aquest model no el tindríem igual de bo. Dit d'una altra manera: aquesta generació, que d'una forma o altra ha tingut aquest protagonisme destacat durant aquests darrers vint, vint-i-cinc anys, va ser la generació que va resoldre els grans interrogants i les grans urgències.

Per exemple, era segur en algun moment d'aquests últims vint o vint-i-cinc anys que a Catalunya s'aconseguiria un nivell de convivència com el que s'ha aconseguit? Era segur o no era segur? No ho era de segur, i s'ha aconseguit. Això forma part del bon model. Era segur, estava garantit que Catalunya podria anar per la via de recuperació del seu autogovern des d'una òptica absolutament pacífica, basada en la negociació, en el diàleg, en l'acord. Era segur això? Tampoc era del tot segur, i s'ha aconseguit. Era segur que Catalunya podria defensar en circumstàncies sempre complicades la seva identitat col·lectiva? Tampoc era segur, i també en bona mesura s'ha aconseguit. I qui diu això diu el progrés econòmic del país, el benestar que en moltes capes de la nostra societat que avui està feliçment instal·lat. O, per exemple, com deia el President abans, la nostra presència i també el nostre prestigi cada cop més important a diferents llocs del món.

Tot això no era tan evident, ni tan fàcil de fer; i s'ha fet. I això forma part del llegat i forma part d'aquest bon model. I, per tant, jo avui, també una mica si m'ho permeteu encara que això pot semblar una mica presumptuós, una mica també en nom d'aquesta generació que està disposada a agafar aquest relleu, jo avui us dic que nosaltres ens sentim hereus de tot això. I que aquest llegat, insisteixo, nosaltres el defensarem primer perquè és un llegat col·lectiu de Catalunya i, segon, perquè necessitem defensar-lo de cara al futur. I, a més a més, ho hem de fer amb legítim orgull i amb legítima autoestima.

Aquest és un bon punt de partida que tenim, un molt bon punt de partida per iniciar aquesta nova etapa que d'una forma o d'una altra també està encetant el nostre país. Haurem de fer front, abans també el President s'hi ha referit, en aquests propers anys, aquesta nova generació que vol agafar el relleu, el timó, a grans reptes de gran magnitud i de gran complexitat alhora. I alguns d'ells nous.

Per exemple, haurem de fer front, com tantes vegades diem, a la globalització, que per a nosaltres vol dir, per exemple, com som capaços de defensar la nostra identitat, no en el terreny clàssic que era Espanya només, sinó en el context internacional. Això és com aquell vaixell que surt i que navega a mar obert. Nosaltres en aquests propers anys hem de navegar a mar obert. I la navegació a mar obert no és exactament igual que la navegació quan veus la costa, canvien les coses. Fins ara havíem de defensar aquesta identitat navegant però veient la costa, ara ho haurem de fer també molt sovint navegant a mar obert.

O, per exemple, una altra cosa que ens afecta i molt d'aquesta globalització és la immigració. Abans el President s'hi ha referit, no cal que jo insisteixi. Però és evident que aquest és un element en el qual Catalunya s'hi juga una part del seu futur. Això és evident. I, per tant, també en aquest terreny nosaltres necessitem reclamar capacitat de decisió i d'intervenció, per poder servir realment al nostre projecte de país en aquest terreny.

O un altre àmbit d'aquesta mateixa globalització, molt determinant segons com, que és la concentració del poder econòmic. Això ens afecta, i ens afecta molt segons com. Aquesta concentració que hi ha en poques mans sovint del poder econòmic és evident que això, d'una manera o altra, pot alterar alguns dels equilibris que en aquest moment tenim a Catalunya.

Per tant, reptes de gran magnitud a escala mundial: globalització. Reptes nous amb bona part a la Unió Europea, també els tenim. N'hi ha dos de ben evidents: l'ampliació de la Unió Europea. Fixeu-vos en una cosa, per primera vegada a nosaltres ens situa en un terreny desconegut, que no vol dir que sigui necessàriament perillós, però en tot cas és desconegut. Per què? Perquè sempre, quan nosaltres ens vàrem integrar nosaltres estàvem per sota dels que estaven en la Unió Europea. Aquesta és la primera vegada que s'incorporen molts països de cop que estan pràcticament tots ells per sota de nosaltres. A l'inrevés del que ens va passar a nosaltres fa 17 anys enrere o 18 anys enrere.

Per tant, això, com ens pot afectar aquesta ampliació i, més recentment, i es veurà aquests propers mesos, com ens afectarà la pròpia Constitució europea, que evidentment és un pas endavant des d'un punt de vista de construcció europea, si acaba com està redactada en aquest moment. Però que també, evidentment, és una oportunitat perduda per a Catalunya perquè no ens permet, segurament, tenir el paper i el relleu, fins i tot de caire institucional, que nosaltres hem vingut reclamant durant molt temps a la pròpia Unió Europea.

Reptes nous o no tan nous en l'àmbit de la Mediterrània. Simplement en això una observació, i és que quan més lideratge agafes en un àmbit, i concretament nosaltres en l'àmbit de la Mediterrània l'hem volgut agafar, més responsabilitat hi tens. Que avui en Duran estigui a Beirut no és casualitat, i que hi estigui embolcallat en l'entorn del que és l'Institut Europeu de la

Mediterrània, tampoc és casualitat, perquè vol dir que nosaltres hem tingut aquesta voluntat de lideratge en el Mediterrani. I això, evidentment, ens dóna una gran responsabilitat de cara aquests propers anys.

Reptes també en alguna mesura nous o no tan, lògicament, aquests són una mica més vells però que es plantegen d'una manera nova, reptes importants dins de l'Estat espanyol. Aquests són molt importants. Avui què passa? Avui estem assistint de forma progressiva a un reforçament de les estructures centrals de l'Estat, a un nou centralisme. Això està passant. I està passant no només des d'un punt de vista d'allò que en podríem dir la recuperació de competències per part del Govern espanyol, passa des del punt de vista de la doctrina, passa des del punt de vista de la simbologia, i passa des del punt de vista de la imatge exterior. En tots aquests sentits, en tots, hi ha un procés d'una certa involució, que passa bàsicament per recuperar poder, per recuperar competències, per recuperar força en mans del Govern central. I, lògicament, això no es fa per casualitat. Això es fa en bona mesura en contra del que són les nacionalitats històriques dins de l'Estat espanyols, i entre elles també òbviament la nostra. Aquesta situació dins de l'Estat.

I la nostra voluntat de seguir endavant des d'un punt de vista del nostre autogovern ens obliga avui a fer alguns plantejaments que són nous. Per exemple, la formulació del nou Estatut d'autonomia per a Catalunya, al qual avui no em referiré. Aquest objectiu, d'una forma o d'una altra, es formula entre altres coses perquè necessitem seguir avançant en el marc de l'Estat, i difícilment seguirem avançant amb els plantejaments que s'estan fent hores d'ara. En un Estat espanyol en el qual nosaltres a més a més de fer aquest plantejament nou en el si de Catalunya, haurem també, ja ho anuncio, d'assumir nous riscos en els propers anys. Això també queda molt clar.

I nous reptes també a dins de Catalunya. No tots són de fora. Alguns els tenim a dins mateix. I molts d'aquests reptes nous a dins de Catalunya ens vénen com a conseqüència de donar resposta a situacions canviants i moltes vegades

també són conseqüència de la nostra pròpia evolució positiva d'aquests últims anys. Per exemple, l'adaptació del nostre model econòmic a les noves circumstàncies. O, l'adaptació a una nova realitat demogràfica, que hi és, que s'explica perquè tenim cada vegada gent més gran però, al mateix temps, perquè tenim aquesta nova immigració que de fet s'incorpora d'una forma molt més massiva que només fa tot just uns anys enrere. O l'adaptació a la nova realitat de funcionament de les famílies, que també hi és. O l'adaptació a noves formes de treball, que moltes vegades per a molta gent implica menys seguretat en la feina. Això canvia molts registres mentals, i canvia també algunes actituds personals. O l'adaptació a noves i majors exigències de disponibilitat i ús dels recursos naturals i del territori, per exemple.

Tot això són reptes que tenim a dins de casa nostra i que molts d'ells, insisteixo, s'expliquen com a fruit de la nostra pròpia evolució positiva.

Doncs bé, jo també us he de dir que tots aquests reptes, totes aquestes noves situacions, tots sumats defineixen allò que en podríem dir un horitzó molt carregat de coses noves, i a més a més molt necessitat, també, de que hi hagi orientacions clares de cara a aquests propers anys. Però tot això no ens ha de fer por. Nosaltres ho veiem així. Tot això no ens ha de fer por, ens ha de fer respecte perquè tot això té una magnitud molt gran. I no ens ha de fer por perquè crec que nosaltres tenim els elements per superar amb èxit aquestes situacions que ens trobarem de cara aquests propers anys.

CANVI DE CARA DE LA CINTA

Però, a més a més, tenim una altra cosa que no és només el punt de partida. També tenim un país i una gent que han demostrat durant moltíssims anys que eren capaços de superar dificultats, d'enfrontar-se a realitats molt adverses i que, malgrat això, han reeixit, amb les debilitats que vulgueu, que hi són. Però malgrat això tenim un país que en els moments de la veritat ha donat resposta i ha donat una bona resposta. Això també ho tenim.

I després, si m'ho permeteu parlar d'aquesta manera perquè pot tenir aquest to un pel presumptuós, que no és pas la nostra intenció, també tenim, crec que això s'ha de valorar, tota aquesta nova generació de gent que us deia abans que estan disposats a invertir una part de les seves vides al servei a Catalunya. Una nova generació que algunes vegades transcendeix allò polític, que està en la política però que també està en altres àmbits de la nostra societat, i que està disposada realment a aportar les seves millors idees, les seves millors energies, i finalment, el seu ferm compromís amb la Catalunya del futur.

Bé, aquest sentiment i aquest compromís que us deia de fet són fàcils d'expressar. Em sembla que avui és un dia adient per dir-ho. L'expressió d'aquest sentiment i d'aquest compromís és el següent, i ho dic amb molt d'orgull davant dels fundadors de Convergència i de gent històrica d'Unió: nosaltres en els propers anys volem fer la Catalunya que moltes generacions de catalans han somniat i per la qual han lluitat. Volem fer aquesta Catalunya, la que molta generacions de catalans han ajudat a fer i per la qual han lluitat. I crec que estem en disposició de fer-ho. Moltes generacions de catalans d'origen, i algunes generacions de catalans d'adopció. Sabem que aquest no és un objectiu fàcil d'assolir, però també sabem que no és impossible fer aquesta Catalunya que tanta gent ha somniat durant tants anys i per la qual han lluitat, no és un objectiu impossible. Ni tan sols en l'horitzó que nosaltres d'una manera no d'una altra ens ho proposem, que són els propers deu anys. Aquest és el nostre horitzó, un horitzó que nosaltres marquem per intentar assolir els objectius que ens hem fixat per al nostre país.

Com la veig jo aquesta Catalunya que tanta i tanta gent ha somniat i per la qual tanta i tanta gent ha treballat durant tants anys? Jo la veig amb una doble fesomia, amb una doble cara. En primer lloc, la veig com aquell país i aquell poble que han estat capaços de mantenir i de reforçar la seva manera de ser i de projectar-la enfora com una aportació positiva a tota la humanitat. Al capdavall, el sentit més positiu de la nostra existència és que l'estela que

deixem darrera nostre sigui el camí que porti més fàcilment a la felicitat dels éssers humans. Ja sé que algú pot dir que això sona una mica a somniar truites. Ja sé que nosaltres tenim el que tenim. Tenim entre d'altres coses un país de dimensions reduïdes. Però un país de dimensions reduïdes no té perquè no tenir un missatge potent. De fet, algunes vegades succeeix a la història que fins i tot persones a títol individual, homes i dones, poden tenir malgrat ser individuals un missatge molt potent. Una gran lliçó que pot transcendir a ells mateixos, als seus països, a fronteres més properes. Doncs bé, si això està a l'abast d'una sola persona, per què no ho ha d'estar a l'abast de Catalunya? És clar que ho està. I una part del nostre bon model va concretament en aquest sentit.

La veig també en l'altra fesomia, en l'altra cara, aquesta Catalunya com aquell país i aquell poble capaç de fer un gran esforç de qualitat, d'excel·lència en podríem dir, de situar-se en primera fila i de fer-ho al servei del benestar de tots els seus ciutadans. Bé, aquesta Catalunya del futur que jo mateix la veig d'aquesta manera i que d'una manera o altra és allò que deia el President, aquell somni que molts han volgut aconseguir, el podem realment arribar a tocar amb els dits a la mà aquests propers anys? Jo penso que sí. Aquesta Catalunya del futur de tota manera no ens serà regalada. Això també ho sabem. L'hem de conquerir amb el nostre esforç, amb la nostra empenta, amb la nostra il·lusió, amb les nostres conviccions, amb la nostra manera d'actuar. Aquesta Catalunya l'hem de fer nostra, l'hem de conquerir. Poc o molt això sempre ha estat d'aquesta manera però ara, segurament, ho serà més que en altres ocasions. I l'hem de conquerir a base de comprometre'ns en la defensa d'alguns valors i en la defensa d'alguns conceptes i en la defensa, fins i tot, d'uns quants ideals. Jo us en volia fer ara, encara que sigui ràpidament, un resum.

Què defensarem? Defensarem fonamentalment cinc grans conceptes, o cinc grans valors, digueu-li com vulgueu. En primer lloc, defensarem la llibertat i els drets de les persones, que és font primària de tota democràcia. Defensarem

això, la llibertat i els drets de les persones. Però també defensarem la llibertat de Catalunya de tenir més capacitat pròpia de decisió. Això també ho defensarem. Que Catalunya pugui decidir més per ella mateixa en funció dels seus interessos i de les seves prioritats. Algunes vegades en les moltes definicions que s'ha fet de la política jo n'he apreciat especialment una que és aquella que diu que la política és fer possible allò que és necessari. Doncs bé, escolteu, avui a Catalunya per a fer front a tot això que he estat resumint és necessari que Catalunya tingui més llibertat pròpia per prendre les seves decisions. És això el que vol dir finalment l'autogovern.

I en això també en aquest sentit que us deia abans, també m'agradaria formular una altra constatació: tota nova generació té el dret i l'obligació de definir nous horitzons nacionals per al seu país. I jo aquest dret i aquesta obligació també els sento. Nosaltres tenim aquest dret però tenim aquesta obligació: definir nous horitzons nacionals per a Catalunya. I, a més a més, ens passa una cosa que no sempre havia passat, que no havia passat gairebé mai, i això també és una part del nostre èxit col·lectiu d'aquests darrers anys, per primer cop en molts anys a Catalunya hi podrà haver un relleu generacional de gent nacionalista, de gent que té com a prioritat el nostre país i la seva gent, sense que hi hagi hagut circumstàncies històriques que trenquin aquest procés. Això no havia passat mai en 280 anys. Aquesta vegada pot passar i això és una oportunitat per a Catalunya. Allò que deia el President: el pas de les generacions. Doncs bé, nosaltres avui diem això: tota nova generació té el dret i l'obligació d'eixamplar els horitzons del nostre país. I nosaltres estem exactament en aquest punt, en aquest camí, en aquesta via que ara s'enceta.

Us parlo de llibertat pròpia de decisió, que finalment com us deia vol dir autogovern. Però autogovern al servei simplement d'una idea teòrica, no; d'una Catalunya purament dibuixada en alguns llibres, tampoc. Nosaltres la llibertat de prendre decisions pròpies sempre l'hem entesa com a un instrument, com a una eina al servei de la gent. De fet al servei de diverses coses: al servei de la defensa de la nostra manera de ser, que és la nostra identitat. Com més

autogovern, com més llibertat pròpia de decisió, més capacitat tindrà el nostre país de defensar la seva manera de ser i de projectar-la de cara a aquests propers anys. Però, a més a més, autogovern vol dir més progrés econòmic, s'ha demostrat durant aquests últims anys. I més autogovern i més progrés econòmic vol dir finalment més benestar per a la gent. Això és com un quadrat màgic, i en els vèrtexs d'aquests quadrats hi ha això: l'autogovern, la llibertat de prendre decisions, la identitat, la manera de ser, el progrés econòmic i el benestar. Per a nosaltres la llibertat de prendre decisions vol dir exactament això.

Defensarem també la igualtat d'oportunitats com a fonament del bé comú, independentment de l'origen social de cada persona i del territori on aquesta persona esculli viure dins de Catalunya. És allò que en podríem dir la Catalunya equilibrada però també la Catalunya compacte, la Catalunya que fa seu totes les persones del país, independentment, insisteixo, del seu origen social, de la seva procedència o, concretament, del lloc on visquin dins de Catalunya. Això és important subratllar-ho un cop més perquè ara que vénen eleccions –ja veieu que aquesta és una intervenció que té volgutament un to estrictament no electoral, però deixeu-me fer un parèntesi com gairebé sempre passa, hi ha gent que surt i que té la temptació, jo crec que clarament equivocada, d'encendre l'espurna de la discòrdia a dins d'un país. Això passa, desgraciadament, malauradament això passa. Que alguns des de la marginalitat vulguin fer això per acabar de recollir uns quants vots més no es pot admetre però es podria arribar a entendre, però que això es faci des d'opcions i des de persones que han de tenir una visió global del nostre país i de la nostra societat, això clarament és un greu error perquè el preu que es pot pagar per això és un preu molt alt. I, per tant, nosaltres defensarem com a valor, com a principi, com a idea, aquesta igualtat d'oportunitats com a fonament del bé comú, independentment d'on hagin vingut les persones o del cognom que portin.

Defensarem també la família, la família com a cèl·lula bàsica de la societat. I no només com a cèl·lula bàsica de funcionament de la societat sinó també com un espai de promoció i de protecció de les persones, i especialment de les persones més necessitades.

Avui explico una petita anècdota. Un mitjà de comunicació ha dit que el que està fent el Govern de la Generalitat i, per tant, Convergència i Unió de pagar uns complements de pensions a les persones vídues del nostre país amb pensions més baixes era simplement clientelisme. S'ha dit això. Doncs bé, en aquest to no electoral que jo li vull donar a aquesta intervenció, he de dir i he d'advertir que quan nosaltres vam prendre aquesta decisió, per cert anunciada ara farà un any, la vam prendre perquè finalment hi ha un component ètic darrera aquesta decisió, no per quedar bé davant d'un determinat sector perquè al final unes eleccions no es guanyen només quedant bé davant un determinat sector. Es guanyen si tota l'acció d'un govern i d'una formació política acaba penetrant en el que és la mentalitat de la societat i és apreciada com un valor i com un fet positiu. I nosaltres vam prendre aquesta decisió no per quedar bé, insisteixo, davant una determinada gent. Que segurament es pot fer o no es pot fer. Hi haurà opinions de tot. La vam prendre perquè aquesta decisió de fet marca aquest component ètic i, de fet, significa que l'ús que nosaltres fem de l'autonomia i de l'autogovern és un ús que finalment va en benefici de les persones. Tot això no té que veure directíssimament amb la família però hi està en el seu entorn. Us parlo d'això però us podria parlar de moltes altres coses, que de fet van concretament embolcallades dins el que ha de ser el concepte de la família.

Defensarem l'empresa com a nucli bàsic de creació de riquesa i de progrés econòmic del país. La cèl·lula que realment garanteix el progrés econòmic de casa nostra, com de moltes altres societats, és l'empresa entesa com aquell punt d'unió, com aquell lligam, entre l'esperit d'iniciativa i el món de la feina. Això és fonamental. Defensant l'empresa defensem l'economia de Catalunya i, per tant, defensem també el nostre benestar de cara al futur.

I defensarem finalment –aquest és el cinquè eix gran- la cultura. Defensarem la cultura en diferents dimensions: com a via d'enriquiment de l'esperit de les persones però també com a via de formació individual i, per tant, de capacitat de fer front a situacions canviants durant la vida. Avui sabem –ho he dit abans- que molt sovint el concepte de seguretat en la feina ha canviat i l'única garantia real que hi ha per enfrontar-se davant aquests canvis de seguretat en la feina, l'única garantia que finalment compta, és que una persona tingui una bona formació pròpia. Doncs això és el que hem de defensar també dins el que ha de ser aquest àmbit de la cultura. Però també defensarem la cultura com a força de creativitat i d'esperit innovador, i també com a eina d'afaiçonament de la nostra personalitat col·lectiva com a poble i com a nació, de la nostra identitat, per tant de la nostra manera de ser. Perquè sabem que en la mesura que la nostra identitat tingui un fort component, una forta arrel de tipus cultural, serà una identitat que es defensarà d'una forma convivencial i d'una forma pacífica. Defensarem tot això.

Defensarem aquests conceptes i aquests valors. Però, a més a més, i amb això volia anar acabant aquesta intervenció, tot això ha d'anar acompanyat d'algunes actituds. No és tant només el què farem, amb quin horitzó ho volem fer, quines són les components d'aquesta nova etapa, sinó que, a més a més, tot aquest procés ha d'anar acompanyat d'algunes actituds. És a dir, han de marcar la forma d'actuar en què es planteja actuar aquesta nova generació per a Catalunya.

Algunes de les coses que probablement ara esmentaré no deuen formar part d'allò que en podríem dir el llibre d'estil davant unes eleccions. Ho dic ja amb tota consciència i, per tant, amb el risc que algunes persones de l'equip que prepara les eleccions es puguin, diguem-ne, desconcertar una mica davant algunes coses que esmentaré. Però jo crec que tinc el deure de formular-les en aquest sentit que ara us comentaré, encara, insisteixo, que no formin part del llibre d'estil abans d'un esdeveniment. Per què això? Perquè la gent té dret a

saber com nosaltres pensem actuar, no només què som, no només quines conviccions ens acompanyen, no només on volem posar l'accent, no només allò que defensarem amb més fermesa o amb més prioritat, sinó també com pensem actuar.

Jo us volia fer un resum molt breu d'aquestes actituds que són les que han d'acompanyar l'actuació d'aquesta nova generació per a Catalunya. En primer lloc, nosaltres hem d'actuar i actuarem sense complexos. Jo sé que la història de Catalunya té -i el present, fins i tot la situació actual- algunes fragilitats i algunes debilitats. Una part d'aquestes fragilitats i debilitats són conseqüència de la nostra pròpia història, de les clatellades que hem rebut en diferents moments, dels obstacles que hem hagut de superar. Això, evidentment, a un poble el permet resistir però sempre el deixa un pel fràgil en el algun sentit. Alguna escletxa es produeix. També segurament tenim fragilitats com a conseqüència de la nostra mentalitat col·lectiva. És probable que algunes fragilitats ens vinguin també d'aquí. Ara bé, tal com tenim la situació a Catalunya, tal com tenim allò que dèiem, el bon model, el bon punt de partida, mirant tota la feina que s'ha fet, mirant el procés històric que ha seguit Catalunya en diferents en els últims segles, no tenim dret a transformar aquestes fragilitats en complexos que ens lliguin a peu de terra. No hi tenim dret. Sóc conscient d'aquestes fragilitats, hi són. I segurament és impossible que no hi fossin havent vist els nostres processos col·lectius. Però no tenim dret a convertir aquestes fragilitats en complexos, que acabin finalment lligant-nos de peus a terra. Això és una cosa que hem d'intentar introduir en la mentalitat del país.

Dit d'una altra manera: no hem de demanar perdó per haver volgut defensar sempre la nostra identitat col·lectiva i la nostra manera de ser. Tampoc hem de demanar perdó per intentar parlar cada cop més la nostra llengua pròpia que és el català. Tampoc hem de demanar perdó per voler ser presents a escala mundial, a escala internacional, per voler-nos projectar de portes en fora. I tampoc hem de demanar perdó per aspirar a tenir més capacitat de decisió

pròpia, que vol dir més llibertat i que vol dir més autogovern. No hem de demanar perdó per tot això. Això, evidentment, no ens fa necessàriament millors, però tampoc ens fa pitjors. No ens fa millors però tampoc ens fa pitjors. I això també ho hem de dir al país perquè d'una manera o altra nosaltres podem aportar molts actius que altres desitjarien, els tenim. I altres els desitjarien per a ells mateixos. Nosaltres que els tenim els hem de posar en joc.

Dit d'una altra manera, nosaltres hem d'introduir en el país allò que en podríem dir la mentalitat guanyadora. I això també és feina d'aquesta nova generació. Catalunya està en disposició de plantejar-se reptes importants, que alguns es podran superar i altres potser no del tot, però té la possibilitat, avui, gràcies a moltes coses que abans he comentat de plantejar-se aquests reptes i aquests nous horitzons. I, per tant, si tenim la possibilitat, al costat de la possibilitat tenim l'obligació d'intentar-ho, i no només d'intentar-ho sinó de sortir-nos en aquesta mentalitat guanyadora que ha de formar part una mica de la mentalitat col·lectiva del nostre país de cara aquests propers anys.

Actuarem també amb humilitat, que no està contraposat en el punt anterior. I dic això perquè ara ja sabem que des dels governs i des de la política no es pot resoldre tot. Potser en alguns moments alguns s'havien fet aquesta il·lusió molt legítima i molt comprensible. Però, avui ja sabem que això no és així. Ho sabem positivament. Des dels governs i des de la política, des de l'acció política es pot fer molt, es pot fer moltíssim. Fins i tot es pot ajudar a transformar una realitat complexa. Es pot fer front a reptes de gran magnitud., això és veritat. Però no només des dels governs i des de la política. M'ha complagut molt abans la cita que ha fet el president Pujol de la conversa que va tenir amb en Miquel Roca fa molts anys enrere. Allò que en Roca deia molts anys enrere avui és més veritat que mai. Per què? Perquè els reptes que tenim nosaltres avui sobre la taula són més complexos que mai. I com més complexos són els reptes, més necessitat es té de sumar esforços per part de tothom. Evidentment, en aquesta suma el Govern hi ha de tenir un protagonisme important, i l'acció política també. Però al costat d'això tot això ha d'anar acompanyat de tota una implicació de tota una

sèrie de gent que d'una manera o altra ha de participar d'aquest esforç col·lectiu.

Nosaltres de cara aquests propers temps hem d'introduir també una altra mentalitat en el país, si podem. Hem d'intentar equilibrar l'exigència que hi ha sobre els poders públics amb l'autoexigència de la gent. Com que en algunes ocasions hem fet veure que ho podíem resoldre tot la gent evidentment també és molt exigent. Però al costat d'això s'ha de fer entendre que per la complexitat dels temes que tenim i per l'etapa en la qual ens endinsem tan important com ser exigents, i crítics si cal, amb el govern que hi hagi és que en el país qualli una mentalitat d'autoexigència col·lectiva.

En part, lligat a això us he de dir que l'èxit d'aquesta nova generació no serà solament la victòria en unes eleccions, concretament les que vénen ara. L'èxit d'aquesta nova generació, per sobre de les eleccions, i per sobre d'una opció política, serà aconseguir que es concentrin el màxim d'energies en el país orientades en la direcció que necessita. Aquest serà el nostre èxit. Si a més a més això va acompanyat d'una victòria electoral, òbviament molt millor, i segons com necessari per poder fer moltes d'aquestes coses que us he dit. Però el nostre èxit serà sobretot aquest altre: concentrar les màximes energies possibles en la línia de la direcció que el país nostre necessita.

Actuarem amb coherència. Quan actues amb coherència no sempre l'encertes, de tant en tant t'equivoques. Però hi ha una cosa que és molt important que és que quan actues amb coherència no enganyes a ningú. Això és un gran capital polític. I aquest capital polític, bàsicament, a Catalunya està en mans de Convergència i Unió. I tampoc el podem dilapidar, a l'inrevés, aquest capital de la coherència l'hem d'enfortir a risc, insisteixo, de què actuant amb coherència no sempre l'encertes. Què vol dir això? Això vol dir que haurem d'explicar i defensar amb transparència i honestedat ideològica objectius i, a més a més, com els volem assolir en allò que és bàsic. Això també vol dir una altra cosa, vol dir que no es poden utilitzar tants llenguatges com públics tens a l'abast. Vol dir

això: no es poden utilitzar tants llenguatges com públics a els quals ens adreçem. La coherència també vol dir això.

Jo recordaré sempre una vivència que vaig tenir, el protagonista va ser el President Pujol, recordo quan es va inaugurar, junt amb molta altra gent de la societat civil catalana i de l'Estat espanyol, l'exposició de la Catalunya Hoy, la Catalunya Tierra de Acogida, que es va passejar per moltes capitals de diferents comunitats espanyoles. Recordo que en el moment de la inauguració a Madrid, en presència dels reis i de molta altra gent, el President va fer un discurs en una plaça que no és una plaça de casa, no estrictament catalana, i que per tant ja enteneu que era una plaça on era fàcil fer un discurs diferents, recordaré tota la vida que en aquell moment el President va dir més o menys el següent –no ho tinc aquí escrit i, per tant, recordo el concepte però no les paraules-, era un moment en que s'estava discutint per part d'alguns personatges importants de Madrid fins a quin punt aquesta voluntat nostre de defensar la nostra identitat, la nostra manera de ser, la nostra llengua, era un obstacle per al nostre progrés. Es venia a dir: és clar com que estan tan ocupats amb tot això de la identitat i de la llengua s'han oblidat del progrés econòmic, s'han oblidat de les infraestructures, s'han oblidat de no sé què. I el President va dir: “ escolteu, a nosaltres les carreteres ens interessien molt, de fet n'hi ha algunes que fa molts anys que estem reclamant i que encara per la raó que sigui no les tenim, segurament perquè els governs espanyols de diferent signe han preferit invertir en altres llocs de l'Estat espanyol, però les carreteres algun dia o altre les aconseguirem, tardarem un o dos anys però les tindrem. Per a nosaltres el que és el moll de l'os, el que és absolutament fonamental, el que és absolutament innegociable és la nostra dignitat com a país. Aquest és el que volem que sigui respectat.” I, escolteu, això dit a Madrid, segons com doncs no s'acaba d'entendre bé. Però és allò que us deia del llenguatge coherent; és allò que us deia de parlar clar davant de tothom encara que les circumstàncies no siguin fàcils.

Deixeu-me posar un exemple que en aquest cas m'afecta una mica més a mi i que és molt recent i que, evidentment, té una altra perspectiva diferent de la que us deia. Jo vaig estar aquest dissabte en una població andalusa que era la població de Cabra, a la província de Córdoba. Hi vaig anar a fer exactament allò que abans he denunciat en sentit contrari, vaig anar allà a fer no només una lloança sinó una aposta clara des del punt de vista de l'aportació de tota la gent que hi ha a Catalunya i que col·labora en un mateix objectiu. Vaig anar bàsicament a això. I al final del meu discurs, a risc de no tenir un aplaudiment fàcil, òbviament, jo els vaig dir bàsicament que jo era un nacionalista català i que el nostre objectiu era tant com poguéssim lluitar i incrementar la llibertat de Catalunya per prendre les seves pròpies decisions.

És clar, això a Cabra no busco l'aplaudiment fàcil, però és la coherència del nostre discurs, és utilitzar un sol llenguatge encara que siguin en llengües diferents. Vaig dir: escolteu, jo això ho explico a Santa Coloma de Gramenet, que hi ha una colònia egrabense molt important i ho explico en català, i a Cabra ho explico en castellà. Però el que explico és el mateix, exactament el mateix.

Aquesta coherència ha de ser una norma de la nostra actuació de cara al futur.

Actuarem també assumint riscos. Deixeu-m'ho explicar d'una manera també una mica col·loquial perquè a vegades aquests conceptes són una mica etèris. Recordo que fa poques setmanes hi va haver-hi la Universitat Catalana d'Estiu, i quan em va tocar a mi, hi van anar tots els candidats, al final de la meva intervenció va aixecar el dit una persona i va fer una pregunta que a Prada era una pregunta per al lluïment. Va venir a dir: "això que vostès expliquen del nou Estatut... Parlem clar, vostès seguiran negociant amb aquells que actuen com a enemics de Catalunya?" Ja veieu que explicat així és una cosa molt poc electoral, dit avui. I la meva resposta va ser, això explica una mica aquesta línia d'assumir riscos: jo, amb tots els respectes, crec que t'has equivocat de pregunta. Perquè la pregunta clau per al futur de Catalunya no és aquesta. La pregunta clau per al futur de Catalunya és si hi haurà en els propers anys en el

nostre país un Govern disposat a sacrificar imatge i potser segons com alguns vots a canvi de defensar els interessos del conjunt del país? Sí o no?. Aquesta és la pregunta clau. No et confonguis. Aquesta és la pregunta clau. Hi serà o no hi serà aquesta formació política? Si depèn de nosaltres hi serà, no amb aquest o amb aquell, això és igual, és un problema d'actitud, és un problema de saber com s'ha d'actuar. El que ens hauria de preocupar és que aquesta resposta fos que no. Això és el que ens hauria de preocupar col·lectivament.

El dia que no hi hagi a Catalunya una formació política capaç de sacrificar alguns grams d'imatge o, fins i tot, alguns vots, per importants que siguin, a canvi de l'interès general del país, a canvi del bé comú, aquell dia Catalunya haurà perdut pistonada.

I, per tant, quan dic assumir riscos vull dir exactament això. Vull dir la capacitat de sortir en el terreny de joc, perquè si no surt en el terreny de joc no hi ha partida, i si no hi ha partida no hi ha victòria, ni tampoc no hi ha possibilitat de defensar-te. Per guanyar o defensar-te has de sortir a jugar en el terreny de joc. Els que només es queden entre el públic, amagats darrere les pancartes o fent discursos, aquests poden quedar molt bé però aquests moltes vegades no fan l'autèntic servei que s'ha de fer al país. Això, evidentment, dit a dos mesos d'unes eleccions, insisteixo, segur que no forma part del llibre d'estil del que ha de ser un programa electoral. Però jo ho dic així perquè crec que la gent té dret a saber com nosaltres plantejem actuar de cara a aquests propers anys. I de cara a actuar en aquests propers anys, nosaltres hem d'actuar d'aquesta manera que ho dic, amb aquesta capacitat d'assumir riscos.

I, finalment, actuarem amb fidelitat a Catalunya, com no podia ser d'altra manera. El President també, poc o molt, ha acabat d'aquesta manera. Però jo vull repetir-ho, i vull insistir en aquesta idea. Actuarem amb fidelitat a Catalunya. Tal com vaig tenir ocasió de dir fa uns mesos, actuarem amb fidelitat no conformista. Actuar amb fidelitat no vol dir que t'hagis de conformar amb tot el que tens, ni de bon tros. Però actuarem amb aquesta fidelitat que jo entenc

que ha de ser una fidelitat viva, dinàmica, que realment és capaç d'aportar alguna cosa positiva. Fidelitat a la idea de país, que hem defensat durant molts anys. Fidelitat als nostres principis i fidelitat a les nostres arrels. I això té valor dir-ho davant dels fundadors de Convergència i davant de gent històrica d'Unió Democràtica per a Catalunya. Fidelitat davant tot això: idea de país, els principis i a les arrels.

Evidentment, encetant si cal, i caldrà, nous camins i noves estratègies. Això serà absolutament necessari si volem aconseguir els nostres objectius. Però, en qualsevol cas, al servei dels ideals de sempre. Els ideals –d'una manera o altra també ho ha esmentat el President- permaneixen encara que les generacions vagin passant. Els ideals hi són i els nostres ideals avui estan ben vius. Uns ideals que de fet són els vostres, que de fet són els nostres i que de fet també són els meus.

Moltes gràcies.